

T.C.
ADANA VALİLİĞİ
MAHALLİ ÇEVRE KURULU

KARAR TARİHİ : 25.09.2025
KARAR SAYISI : 2025/109
SAAT : 11:00
YER: : Valilik 2.Kat Toplantı Salonu

Adana Valiliği Mahalli Çevre Kurulu, 25.09.2025 tarihinde saat 11.00 da Vali Yardımcısı Emin Sait Karahaliloğlu başkanlığında, Valilik 2. Kat toplantı salonunda toplanmış ve gündem maddeleri kurul üyelerinin görüşüne sunulurak aşağıdaki kararlar alınmıştır.

KARAR 1:

2025-2026 KIŞ DÖNEMİ'NDE İLİMİZDE UYGULANACAK YAKIT PROGRAMI ve HAVA KİRLİLİĞİNİN KONTROLÜNE YÖNELİK ALINACAK TEDBİRLER

DAYANAK: Bu Karar; 13.01.2005 tarih ve 25699 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 01.04.2005 tarihinden itibaren yürürlüğe giren “Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği” (I.K.H.K.K.Y.), 06.06.2008 tarihli ve 26898 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi (H.K.D.Y.Y.)Yönetmeliği”, mülga Çevre ve Orman Bakanlığı’nca yayımlanan “Hava Kirliliğinin Kontrolü ve Önlenmesi” konulu 28.09.2010 tarih ve 2010/14 nolu genelge, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nca yayımlanan “Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi” konulu 09.09.2013 tarih ve 2013/37 sayılı genelgesinde yer alan hükümlere dayanılarak hazırlanmıştır.

1- Kirlilik Sınıflandırması: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın 09.09.2013 tarih ve 2013/37 sayılı “Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi” Genelgesinde ilimiz Yüksek Kirlilik Potansiyeli Bulunan iller grubunda yer almaktadır.

2- Yakıt Özellikleri: 13.01.2005 tarih ve 25699 sayılı “Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği”, 2011/4 sayılı ithal katı yakıtlar genelgesi, 2010/14 sayılı “Hava Kirliliğinin Kontrolü ve Önlenmesi Genelgesi” kapsamında katı yakıtlarla ilgili uygulamalar yürütülecektir.

İlimiz yüksek kirlilik potansiyeli olan iller kapsamında olduğundan ısınmada kullanılacak ithal linyit, taşkömürü ve yerli linyit kömürlerinin aşağıdaki Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği Tablo-10 ve Tablo-11 deki özellikleri sağlaması gerekmektedir.

Tablo-10 Isınma Amaçlı İthal Taş ve Linyit Kömürünün Özellikleri ve Sınırları

Özellikler	Sınırlar
Toplam Kükürt (kuru bazda)	: En çok. % 0,9 (+0,1 tolerans)
Alt Isıl Değer (kuru bazda)	: En az 6400 Kcal/kg (- 200 tolerans)
Uçucu Madde (kuru bazda)	: % 12-31 (+2 tolerans)
Toplam Nem (orijinalde)	: En çok % 10 (+1 tolerans)
Kül (kuru bazda)	: En çok %16 (+2 tolerans)
Boyut* (satışa sunulan)	: 18-150 mm (en çok ±% 10 tolerans)

T.C.
ADANA VALİLİĞİ
MAHALLİ ÇEVRE KURULU

KARAR TARİHİ : 25.09.2025
KARAR SAYISI : 2025/109
SAAT : 11:00
YER: : Valilik 2.Kat Toplantı Salonu

Tablo-11 Sınır Değerlerinin Aşıldığı İl ve İlçelerde Kullanılacak Yerli Kömürlerin Özellikleri

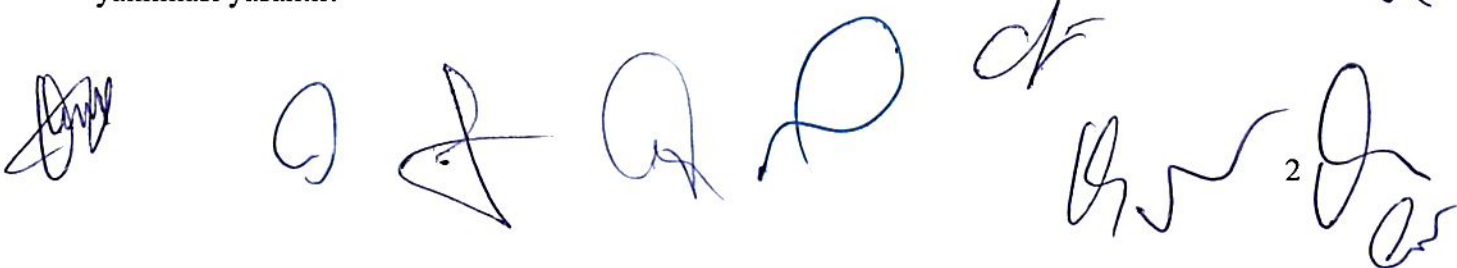
Yerli Kömürlerin Özellikleri	Sınırlar	Kullanılacağı İller ve İlçeler
Toplam Kükürt (kuru bazda)	: En çok % 2	Bu Yönetmeliğin 28 inci maddesine göre sınır değerlerinin aşıldığı (I.Grup) İl ve İlçeler
Alt Isıl Değer (kuru bazda)	: En az 4800 Kcal/kg (-200 tolerans)	
Toplam Nem (orijinalde)	: En çok %25	
Kül (kuru bazda)	: En çok %25	
Boyut* (satışa sunulan)	: 18-150 mm(18 mm altı ve 150 mm üstü için en çok % 10 tolerans)	

İlimiz genelinde satışa sunulan briket kömür özellikleri TSE 12055 sınıf 1 belgesine sahip olacak ve aşağıdaki tablodaki değerleri sağlayacaktır.

Özellikler	Sınırlar
Baca Gazına Geçen Kükürt Oranı(%), m/m	En çok % 0,8
Alt Isıl Değer(Orijinal Bazda)	En az 5000 Kcal/Kg
Düşme Sağlamlığı(%), m/m	En az % 90
Aşınma Sağlamlığı(%) m/m	En az % 75
Kırılma Sağlamlığı yastık ve yumurta şeklindeki briketlerde	En az 80 Kg
Kırılma Sağlamlığı tabanı düzgün geometrik şekilli briketlerde	En az 130 Kg/cm2
Isıl Verimi(%)	En az % 75
Duman Emisyon Oranı	En fazla 8 g/kg

3-Isınma Amaçlı Kullanılması Yasak Maddeler:

Bu maddenin (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen yakıtların dışındaki petrol koku, mineral yağ, araba plastiği parçaları, lastik, tezek, katı atıklar ve tekstil artıkları, kablolar, ıslak odun, boyalı odun, plastikler, ev eşyaları ve yemek atıkları gibi evsel atıklar, özel atıklar, tıbbi atıklar, asfalt ve asfalt ürünleri, boya ve boya ürünleri ile fuel-oil kaplarının ısınma amacıyla yakılması yasaktır.

T.C.
ADANA VALİLİĞİ
MAHALLİ ÇEVRE KURULU

KARAR TARİHİ : 25.09.2025
KARAR SAYISI : 2025/109
SAAT : 11:00
YER: : Valilik 2.Kat Toplantı Salonu

4-Yardım Amaçlı Dağıtılacak Kömürler

Adana il ve ilçelerinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından dağıtılacak kömürlerle ilgili olarak 13.01.2005 tarih ve 25699 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği, 2010/14 sayılı Hava Kirliliğinin Kontrolü ve Önlenmesi Genelgesi ve 15.01.2025 tarih ve 32783 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İhtiyaç Sahibi Hanelere Isınma Amaçlı Kömür Yardımı Yapılmasına İlişkin 9407 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uygulanacaktır.

5-Sanayi Tesisleri

Sanayi Tesisleri ile ilgili Bakanlığımızca yayınlanan 03.07.2009 tarih ve 27277 sayılı Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrolü (SKHKK) yönetmeliğinde belirtilen hususlara uyulacaktır. Sanayi tesislerinin sanayi amaçlı satın aldığı dökme veya torbalı kömürleri idari binalarında, ofislerinde, lojmanlarında kullanmaları yasaktır.

6-Sıcaklık Şartları ve Yakma Saatleri:

2013/60 sayılı Mahalli Çevre Kurulunda alınan kararda belirtildiği gibi "Dış ortam sıcaklığı gece ve gündüz 15 °C'nin üzerinde olduğu günlerde kalorifer ve sobaların yakılmamasına, kalorifer ve sobaların; işyerlerinde, bina iç ortam sıcaklığı 18 °C, konutlarda ise 20 °C'den yukarıda olmayacak şekilde yakılmasına, hava kirliliğinin yoğun olduğu günlerde sobalar ve kaloriferlerin sabah saat 10.00'dan sonra ve akşam en geç saat 16.00'dan önce yakılmasına, hastaneler, yatılı ve gündüzlü okullar, öğrenci yurtları, yaşlılar ve güçsüzler yurtları, kreşler, terminaller ve kolluk binalarında, kalorifer ve sobaların iç ortam sıcaklığı 20 °C' den yukarı olmayacak şekilde yakma kurallarına dikkat edilmek şartıyla devamlı olarak yakılabilmesine, (katı ve sıvı yakıtlar için geçerli olup, doğalgaz yakanlar hariç)" uygulamaya devam edilecektir.

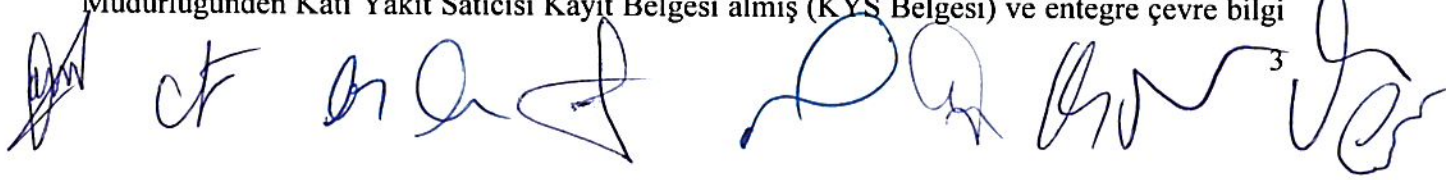
7-Yakma Sistemleri:

Kış gelmeden önce ısınmada kullanacak yakıtların yanma veriminin artırılması, buna paralel olarak yakıt tüketimi ve bacadan atılan kirletici emisyonlarının azaltılmasını sağlamak için 2010/14 sayılı Hava Kirliliğinin Kontrolü ve Önlenmesi Genelgesi,19.12.2007 tarih ve 26735 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik ilgili maddelerinde belirtilen;

- soba ve kalorifer kazanları ile bacaların periyodik temizlenmesi,
- kalorifer tesisatlarının izole edilerek ısı kayıplarının önlenmesi,
- tüm ısıtma tesisatının bakımı ve temizliğinin yapılması,
- kazan dairelerinin yeterince havalandırılarak işletme talimatlarına uyulması,
- soba ve kalorifer kazanlarında kabul edilen standartlara uygunluğun aranması,
- kalorifer kazanlarının kalorifer ateşçi belgesine sahip çalışanlar tarafından yakılması,

8-Kömür Satışı ve Denetim:

- İthalatçı/üretici tarafından mevzuatlara göre torbalanan ve İl Müdürlüğümüzden satış izni alınmış ithal ve yerli kömürler Adana Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünden Katı Yakıt Satıcısı Kayıt Belgesi almış (KYS Belgesi) ve entegre çevre bilgi

T.C.
ADANA VALİLİĞİ
MAHALLİ ÇEVRE KURULU

KARAR TARİHİ : 25.09.2025
KARAR SAYISI : 2025/109
SAAT : 11:00
YER: : Valilik 2.Kat Toplantı Salonu

sistemine kayıtlı ve Çevre kimlik numarası almış satıcılar tarafından satışa sunulabilir.

- İthalatçı/üretici **satış izin belgesinin** birer kopyasını (ithalatçı/üretici tarafından fotokopisi onaylı) **katı yakıt satıcısı kayıt belgesine** sahip satıcılara ve **dağıtıcı kayıt belgesine** sahip dağıtıcılara vermek zorundadır. Satıcılar ve dağıtıcılar ise denetimler esnasında söz konusu satış izin belgesini yetkililere ibraz etmek zorundadırlar.

-İthalatçı/üretici/dağıtıcı/satıcılar, katı yakıtların taşınması sırasında, katı yakıta ait **satış izin belgesi** (ithalatçı/üretici tarafından fotokopisi onaylı) ile sevk irsaliyesini araçta bulundurmak ve denetimler esnasında yetkililere ibraz etmek zorundadırlar.

- **Katı yakıt satıcısı kayıt belgesi**, bir başka ilde ihaleye katılım hariç belgenin alındığı il sınırları içerisinde geçerlidir. Bu nedenle ilimiz dışındaki illerden KYS belgeli satıcıların ilimizde kömür satışı yasaktır.

9-Hava Kirliliği Uyarı Eşikleri ve Alınacak Tedbirler:

Genel Tedbirler:

1-Kış sezonu süresince ortaya çıkabilecek hava kirliliğine karşı önceden önlem almak üzere Büyükşehir Belediye başkanlığı, Meteoroloji 6. Bölge Müdürlüğü , İl Emniyet Müdürlüğü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü, Akdeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü ve Çevre ,Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü arasında işbirliği sağlanacaktır.

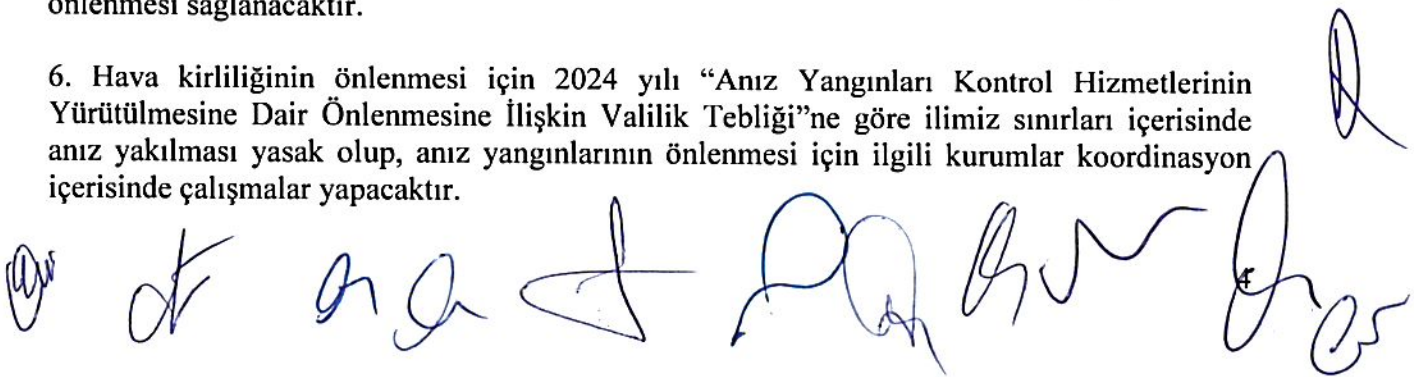
2-Özellikle kritik meteorolojik şartların (inversiyon, düşük rüzgar hızı vs.) oluştuğu veya hava kirliliğinin artış göstermesinin beklendiği durumlarda Meteoroloji 6. Bölge Müdürlüğü tarafından Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, Akdeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğüne gerekli uyarı ve bilgilendirmeler yapılacaktır. Akdeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğüne kirlilik akışının takibi yapılarak halkın önceden bilgilendirilmesi sağlanacaktır.

3- Mevzuata uygun olmayan ısınma amaçlı katı yakıtların kullanımının engellenmesi ve etkin yaptırım için Belediye Başkanlıkları, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından denetimler yapılacaktır.

4-Kalorifer yakma kazanlarının periyodik bakımlarının ve baca temizliğinin kış sezonu başlamadan önce yaptırılması için gerekli denetimler Büyükşehir Belediyesi Başkanlığınca yapılacaktır.

5-Hava kirliliğinin yoğun olduğu günlerde öğrencilerin açık alanda tören yapmalarının önlenmesi sağlanacaktır.

6. Hava kirliliğinin önlenmesi için 2024 yılı "Anız Yangınları Kontrol Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Önlenmesine İlişkin Valilik Tebliği"ne göre ilimiz sınırları içerisinde anız yakılması yasak olup, anız yangınlarının önlenmesi için ilgili kurumlar koordinasyon içerisinde çalışmalar yapacaktır.

T.C.
ADANA VALİLİĞİ
MAHALLİ ÇEVRE KURULU

KARAR TARİHİ : 25.09.2025
KARAR SAYISI : 2025/109
SAAT : 11:00
YER: : Valilik 2.Kat Toplantı Salonu

Uyarı Eşikleri :

06.06.2008 tarih ve 26898 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliğinde (HKDYY) belirtilen uyarı eşikleri seviyelerine ulaşılması halinde genel tedbirlere ek olarak aşağıda belirtilen tedbirlerin alınması gerekmektedir.

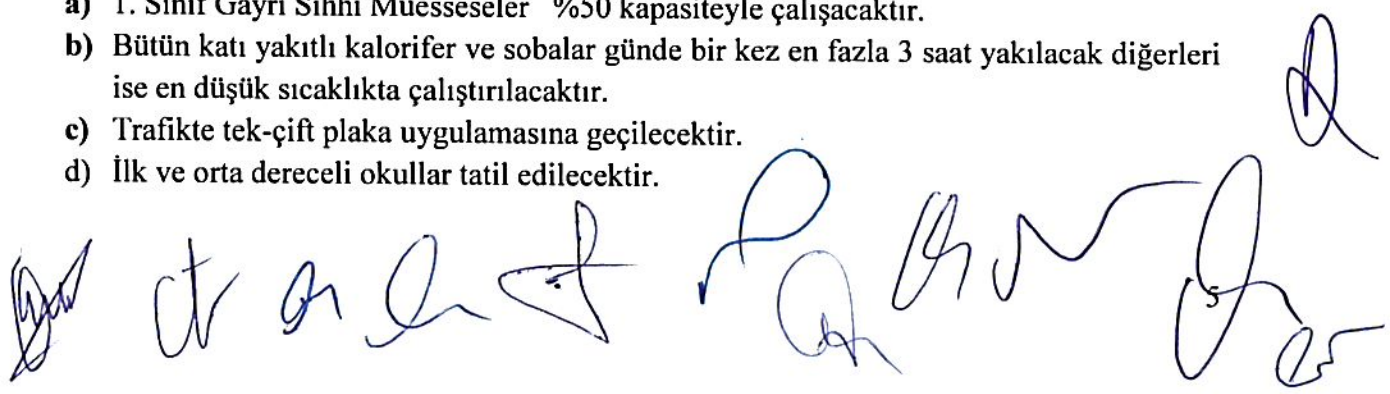
Hava Kalitesi İndeksi (HKİ)		SO ₂ µg/m ³	NO ₂ µg/m ³	CO µg/m ³	PM10 µg/m ³
		Saatlik Ortalama	Saatlik Ortalama	8 Saatlik Ortalama	24 saatlik Ortalama
Sağlıksız	151 - 200	501 -850	501 – 1000	16001 - 24000	261 - 400
Kötü	201 – 300	851 - 1100	1001 - 2000	24001 - 32000	401 - 520
Tehlikeli	301 - 500	> 1101	> 2001	> 32001	> 521

“SAĞLIKSIZ” HKİ İNDEKSİNDE UYGULANACAK TEDBİRLER:

2. ve 3. sınıf Gayri Sıhhi Müesseseler % 50 kapasiteyle çalışacaktır.
- Resmi kurumlara ait binalarda(hastaneler, öğrenci yurtları, ilk ve orta dereceli okullar, yatılı okullar, huzurevleri, terminal ve kolluk binaları hariç) ve özel iş hanlarında kalorifer ve sobalar %50 kapasite ile yakılacaktır.
- Şehir merkezine ağır tonajlı araçların girişi yasaklanır, araçların egzoz emisyon denetimleri artırılır.
- Vatandaşların toplu taşıma araçlarını tercih etmesi için Büyükşehir Belediyesince uyarılar yapılır. Yaşlı, çocuk ve kronik hastalıkları olanların gerekmedikçe dışarı çıkmamaları için uyarılar yapılmalıdır.
- Konutlarda ısınma amaçlı olarak kaloriferlerin ve sobaların günde en fazla altı saat yakılacak şekilde (sabah üç saat akşam üç saat) ayarlama yapılacaktır.

“KÖTÜ” HKİ İNDEKSİNDE UYGULANACAK TEDBİRLER: (Sağlıksız Seviyedeki önlemlere ilaveten)

1. Sınıf Gayri Sıhhi Müesseseler %50 kapasiteyle çalışacaktır.
- Bütün katı yakıtlı kalorifer ve sobalar günde bir kez en fazla 3 saat yakılacak diğerleri ise en düşük sıcaklıkta çalıştırılacaktır.
- Trafikte tek-çift plaka uygulamasına geçilecektir.
- İlk ve orta dereceli okullar tatil edilecektir.

T.C.
ADANA VALİLİĞİ
MAHALLİ ÇEVRE KURULU

KARAR TARİHİ : 25.09.2025
KARAR SAYISI : 2025/109
SAAT : 11:00
YER: : Valilik 2.Kat Toplantı Salonu

“TEHLİKELİ” HKİ İNDEKSİNDE UYGULANACAK TEDBİRLER:
(Kötü Seviyedeki önlemlere ilaveten)

- a) Tüm Gayri Sıhhi Müesseseler faaliyetlerini tamamen durduracaktır. (Zorunlu ihtiyaç maddeleri üretenler ve halk sağlığıyla doğrudan ilgili işyerleri hariç)
- b) Tüm okul, resmi daire ve işyerleri tatil edilecektir.
- c) Tüm kalorifer ve sobalar söndürülecektir. Hastane ve benzeri sağlık kuruluşlarında ısınma için elektrikli cihazlar kullanılacaktır.
- d) Valilikçe belirlenen araçlar (askeri, emniyet, itfaiye, sağlık, zorunlu ihtiyaç maddeleri taşıyanlar vb.) dışındaki tüm araçlar trafikten men edilecektir.
- e) Tüm ambulanslar (özel-resmi) İl Sağlık Müdürlüğü emrine tahsis edilecektir.
- f) Kamu ve özel tüm hastaneler yatak, ilaç, teçhizat, personel vb. yönünden doğabilecek ihtiyacı karşılayacak şekilde hazır bulundurulacaktır.

uygulanması oy ile (kabul/~~ret~~) edilmiştir.

Başkan
Emin Sait Karahaliloğlu
Vali a.
Vali Yardımcısı

Üye

Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Üye

İl Emniyet Müdürlüğü

Eres Pınar
Kamış

Üye

İl Jandarma Komutanlığı

F. C. Güneş
J. K. Bar,

Üye

İl Müftülüğü

Osman ÇAYIR
Şube Müdürü

Üye

Çevre, Şehircilik ve İklim
Değişikliği İl Müdürlüğü

Tuğba KIR ÖZKAN
Şube M.İ.

Üye

MTA Doğu Akdeniz Bölge
Müdürlüğü

Büyük Denizcilik
Denizcilik

T.C.
ADANA VALİLİĞİ
MAHALLİ ÇEVRE KURULU

KARAR TARİHİ : 25.09.2025
KARAR SAYISI : 2025/109
SAAT : 11:00
YER: : Valilik 2.Kat Toplantı Salonu

Üye
Defterdarlık
Nurkan BOZ
İd. mal. b.
müd.

Üye

İl Afet ve Acil Durum
Müdürlüğü

Üye
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Ömer Faruk Arıcı
il moder. yardımcısı.

Üye

İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Üye
Tuba GÜKOŞL
Üye
İl Sağlık Müdürlüğü

Üye
Candemir Topcuoğlu
Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

Üye

DSİ 6. Bölge Müdürlüğü

Üye

Orman Bölge Müdürlüğü

Üye
Mehmet YILMAZ
Tarım ve Orman Bakanlığı 7.
Bölge Müdürlüğü

Üye

Meteoroloji 6. Bölge
Müdürlüğü

Ayten GÜL
Şube Müdürü

Üye

Tarım ve Orman İl
Müdürlüğü

Üye

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı V.
Bölge Müdürlüğü

Doğan YANAR
Bölge Müt. Yrd.
[Signature]

**T.C.
ADANA VALİLİĞİ
MAHALLİ ÇEVRE KURULU**

KARAR TARİHİ : 25.09.2025
KARAR SAYISI : 2025/109
SAAT : 11:00
YER: : Valilik 2.Kat Toplantı Salonu

Üye

Karayolları 57. Şube Şefliği

Üye

Sanayi Odası Başkanlığı

Üye

Ticaret Odası Başkanlığı

Ömer Taly